

'Ik wil niet dat jullie moordenaars worden'

MAASTRICHT

"Hoe oud denken jullie dat ik ben? 50, 60, 70 of 80?" Frank Towers is Amerikaans veteraan uit de Tweede Wereldoorlog en bezoekt groep acht van de Aloysiuschool in de Brusselsestraat. Juf Els Ottenheym helpt de kinderen: "Jongens even terugtellen in de tijd."

Het antwoord is 92. Luitenant Frank Towers landde op 13 juni 1944 met zijn infanterie divisie, een week na D-Day, op Omaha-beach aan de Normandische kust. "Ik weet het nog precies, want het was die dag mijn verjaardag en de Duitsers ontvingen me met een knallende receptie."

Towers oogt als een vitale 70-plusser en heeft een krachtige stem. Alleen zijn gehoor is wat minder. De kinderen van groep acht luisteren om twee redenen aandachtig. Towers is een goed verteller, en zijn verhaal doet hij in het Engels. Af en toe geeft de juf uitleg bij het jargon dat de voormalig luitenant soms gebruikt. "Weten jullie wat 'ammunition' betekent. Ja de jongens wel hè? Die weten dat van de computergames."

Drie maanden na D-Day bereikten Towers en zijn troepen Zuid-Nederland. Op 12 september trokken de Amerikanen Zuid-Limburg binnen ter hoogte van Mesch. "Op 14 september kwamen we via de Maas in Maastricht aan en hebben we jullie bevrijd. Onze opmars ging zo snel dat de trucks die ons moesten bevoorraden, het amper konden bijhouden. We moesten

Frank Towers vertelt leerlingen van de Aloysiuschool over zijn soldatentijd tijdens de bevrijding van Europa.

Foto: Sjak Planthof

halt houden om op benzine te wachten. Daardoor heb ik hier veel vrienden gemaakt. Met een aantal mensen van toen heb ik nog steeds contact."

Dan is het de beurt aan de klas om vragen te stellen. Het zijn voornamelijk de jongens in de klas die hun arm opsteken. Hoe voelt het om aan de oorlog deelgenomen te hebben? En hoe voelt het om iemand te doden? En waarom ging u in het leger? Towers vocht omdat hij deel was van een systeem dat voor vrijheid, ook van anderen, wil vechten, aldus de veteraan. Over het schieten is hij kort en duidelijk. "Het is

doden of gedood worden. Maar ik heb nooit kunnen zien of ik zelf iemand geraakt heb, want mijn kameraden schoten ook."

Een jongen vraagt wat Towers van oorlogsspellen vindt die je op de computer kunt spelen. "Ik wil niet dat jullie opgroeien tot moordenaars. Die spelletjes zijn soms bijna te echt. Er betaan echt leuke spelletjes." Een ander vraagt aan Towers, die na zijn verblijf in Limburg optrok richting Berlijn, of hij ooit Hitler heeft ontmoet. De jongens blijven vragen afvuren op de oude man die er geen moeite mee lijkt te hebben over zijn verleden als soldaat te spreken. "Ik spreek veel op

scholen thuis in de Verenigde Staten, en ook hier als ik overkom voor herdenkingen."

Als hem naar zijn ergste ervaring uit de oorlog wordt gevraagd, is de klas even stil als Towers zijn verhaal doet. "Het was op 24 en 25 juli. We zouden een plaatsje in Frankrijk heroveren op de Duitsers. De luchtmacht zou ons helpen door een bommentapijt op de vijandelijke linies te leggen. Wij markeerden dat met rookgranaten. De wind blies de rode rook echter onze kant op, zodat onze eigen vliegtuigen de bommen op ons dropten. Enkele honderden van ons kwamen daardoor om door

eigen vuur. De volgende dag overkwam ons het zelfde nog eens."

Towers is momenteel in Maastricht vanwege Memorial Day van afgelopen zondag op de oorlogsbegraafplaats in Margraten. "350 mannen van mijn divisie liggen in Margraten. Als ik daar sta, denk ik aan hen." Twee leerlingen in de klas vertellen dat hun ouders graven van Amerikaanse militairen hebben geadopteerd, zoals veel Limburgers in de loop der jaren gedaan hebben. Towers is hen erkentelijk: "Bedankt dat jullie de graven adopteren. Vergeet alsjeblieft nooit de mannen die daar liggen."

Sjak Planthof